

1. Keskkonnakaitseloa taotlus

Taotlus

Taotluse number	T-KL/1020392-2
Taotluse liik	Keskkonnaloa taotlus

Taotleja andmed

Äriniimi / Nimi	Osaühing Eesti Killustik
Kontaktisik	Ole Sein

Tegevuse ülevaade

Taotluse kokkuvõtlikult sõnastatud sisu	Eesti Killustik OÜ taotleb keskkonnaluba Turvalepa turbatootmisala mäeeraldisele kütte-, väetus- ja aiandusturba kaevandamiseks. Turvalepa turbatootmisala keskkonnaluba taotletakse 30 aastaks, keskmise aastase kaevandamise mahuga 5 tuh t.
Parandustaotluse selgitus	Taotlus korrigeeritud vastavalt Keskkonnaameti 09.10.2023 kirjale nr DM-125855-4.
Tegevuse kirjeldus, iseloomustus, eesmärk ja põhjendus	<p>Turvalepa turbatootmisala on 42,1 ha ulatuses kantud kaevandamisega rikutud ja mahajäetud turbaalade nimekirja. Eesti Geoloogikeskus on 2005. a koostatud "Eesti mahajäetud turbatootmisalade revisjon. 1. etapp. Harju, Rapla ja Lääne maakond" revisjonitöös andnud soovitusi enne korrastamist veel Turvalepa tootmisalalt turvast kaevandada.</p> <p>Täpsem informatsioon on esitatud taotlusele lisatud seletuskirjas.</p>
Tegevusega kaasneda võivate keskkonnahäiringute (lõhn, müra, vibratsioon, tolmu jne) kirjeldus	<p>Taotletava Turvalepa turbatootmisala mäeeraldise ja mäeeraldise teenindusmaa piires ei asu Natura 2000 linnu- ja loodusalasid, looduskaitsealasid, kaitstavaid looduse üksikobjekte ega kultuurimälestisi.</p> <p>Turba kaevandamine väiksemal pindalal kui 150 ha ei ole keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 6 lg 28 kohaselt olulise keskkonnamõjuga tegevus.</p> <p>Täpsem informatsioon on esitatud taotlusele lisatud seletuskirjas.</p>

Käitis/tegevuskoht

Nimetus	Turvalepa turbatootmisala
Aadress	Kuremarja, Turvalepa küla, Lääne-Nigula vald, Lääne maakond
Territoriaalkood	8434
Katastritunnus(ed)	77601:001:0742
Objekti L-EST97 koordinaadid	X: 6534723, Y: 490789
Käitise territoorium	Ruumikuju: 1 lahustükk. Puudutatud katastriüksus: Kuremarja (77601:001:0742).
Loa taotletav kehtivusaeg	Tähtajaline
Kehtivus aastates	30 aastat
Alates	
Kuni	

Puudutatud kohalikud omavalitsused

KOV nimetus	KOV EHAK kood
Lääne-Nigula vald, Lääne maakond	0441

1.1. Reovee, sh ohtlike ainete juhtimine ühiskanalisatsiooni

Ei ole asjakohane

4. Eriosa - Vesi

4.1. Veekasutuse ja veeheite üldkirjeldus

Vee erikasutusega mõjutatava ala/tegevuspiirkonna kirjeldus	<p>Taotletav Turvalepa turbatootmisala paikneb Lääne maakonnas Lääne-Nigula vallas Turvalepa külas, jäädes Palivere alevikust ca 2,5 km edela ning Haapsalu linnast ca 14 km ida poole. Turvalepa turbatootmisala mäeeraldise teenindusmaa asub neljal riigimandisse kuuluval Kuremarja (tunnus 77601:001:0742), Turba (tunnus 43601:001:0201), Sookailu (tunnus 77601:001:0741) ja Piirsalu metskond 255 (tunnus 44101:001:0394) ning kahel munitsipaalomandisse kuuluval 7760015 Palivere-Virve-Ilmajaama tee (tunnus 43601:001:0431) ja 7760300 Võntküla rabatee (tunnus 43601:001:0409) kinnistul.</p> <p>Turvalepa turbatootmisalast ca 1 km kaugusel loodes ning läänes kulgevad 9 Ääsmäe - Haapsalu - Rohuküla põhimaantee (tunnus 5017416) ja 11230 Harju-Risti - Riguldi - Võntküla kõrvalmaantee (tunnus 5050673) vastavalt. Mäeeraldise teenindusmaast ca 3 km kaugusel idas kulgeb 16160 Palivere - Oonga kõrvalmaantee (tunnus 4622014).</p> <p>Taotletavast mäeeraldisest kagus voolab Rannamõisa jõgi (tunnus VEE1106100) piiranguvööndiga 100 m veekogu servast, mis ei kattu taotletava Turvalepa turbatootmisalaga. Ala piirneb vahetult idast Riidsoo maaparandussüsteemiga (tunnus 5110610020250/001).</p> <p>Lähimad majapidamised paiknevad Turvalepa turbatootmisalast ca 0,7 km kaugusel loodes ja edelas Koogimetsa (tunnus 77601:001:2590), Kopra (tunnus 77601:001:0629), Mäevillemi (tunnus 77601:001:0171) ning Rehe (tunnus 77601:001:0840) kinnistutel ja ca 1,2 km kaugusel kirdes Tamme (tunnus 44101:001:0481) kinnistul.</p>
Andmed kavandatava tegevusega mõjutatava pinnaveekogu/põhjaveekihi seisundi kohta	-
Vee erikasutuse asukoha veekogu, maa- ja/või ehitise valdust tõendavad dokumendid	Lisa 1: Selgitus_1.docx
Teave vee erikasutusega seotud tehnoloogia ja tehnika kohta	Turbaheljumi edasikandumise tõkestamiseks on vaja rajatav kuivendusvõrk eesvooluga ühendada settebasseini(de) kaudu. Lisaks kuivendusvee puhastamisele ühtlustavad settebasseinid suurveeperioodil süsteemist välja voolava vee hulka. Settebasseinide projekteerimisel ja rajamisel tuleb arvestada, et suublasse juhitava vee kvaliteet peab vastama Keskkonnaministri 08.11.2019 määruses nr 61 „Nõuded reovee puhastamise ning heit , sademe-, kaevandus-, karjääri- ja jahutusvee suublasse juhtimise koha, nõuetele vastavuse hindamise meetmed ning saasteainesisalduse piirväärtused“ (RT I, 12.11.2019, 6) esitatud piinormidele. Settebasseinide võimalikud asukohad on märgitud vee erikasutusloa taotluse plaanile ning nende täpsemad parameetrid määratakse koostatavas kaevandamise projektis
Ekspert hinnang	Lisa 2: Turvalepa_vesi_hinnang_10.2022.asice
Muud taotluse vee eriosaga seonduvad lisadokumendid	Lisa 3: teenus_2328436.asice
Kas tegevuseks on vaja planeeringut?	Ei

4.2. Veevõtt

4.2.1. Veevõtt pinnaveekogust

Ei ole asjakohane

4.2.2. Veevõtt põhjaveekihist

Ei ole asjakohane

4.2.4. Põhjavee täiendamine, ümberjuhtimine või tagasijuhtimine

Ei ole asjakohane

4.3. Saateainete juhtimine suublasse sh heitveega, sademeveega, kaevandusveega, jahutusveega ja vesiviljeluses tekkiva veega

Väljalaskme jrk nr	1.									
Reoveepuhasti nimi										
Reoveepuhasti kood										
Väljalaskme nimi	UUS									
Väljalaskme kood	UUS									
Väljalaskme tüüp	Sademevee väljalask									
Väljalaskme koordinaadid	X: 6534750, Y: 491453									
Suublasse juhtimise liik	Veekogusse juhtimine									
Taotletav vooluhulk m³	Periood	I kvartal	II kvartal	III kvartal	IV kvartal	Aastas	Ööpäevas	Vooluhulga mõõtmise viis		
	2023	12 750	12 750	12 750	12 750	51 000		Arvestuslik		
Saaste- ja ohtliku aine prognoositav sisaldus ära juhitavas vees	Periood	Aine nimetus				Aine sisaldus		Ühik	Aine kogus t/kv	Aine kogus t/a
	2023	Biokeemiline hapnikutarve (BHT7)				15		mg/l		
	2023	Heljum				40		mg/l		
	2023	Üldfosfor (Püld)				1		mg/l		
	2023	Üldlämmastik (Nüld)				45		mg/l		
	2023	Naftasaadused				5		mg/l		

Prognoositav sademevee vooluhulk m³	Periood	I kvartal	II kvartal	III kvartal	IV kvartal	Aastas	Ööpäevas	Vooluhulga mõõtmise viis		
Saaste- ja ohtliku aine prognoositav sisaldus sademevees	Periood	Aine nimetus			Aine sisaldus		Ühik	Aine kogus t/kv		Aine kogus t/a

Väljalaskme seirepunkt	Seire tüüp	Koordinaadid	Analüüsitava näitaja nimetus						Seire aeg	Seire sagedus
	Üksikproov	X: 6534750, Y: 491453	hägusus, raud, lämmastikühendid (ammoonium, nitraat, nitrit), permanganaatne hapnikutarve (PHT), elektrijuhtivus ja pH						III kvartal	Üks kord aastas

Suubla

Suubla nimi	Rannamõisa jõgi
Suubla kood	VEE1106100
Pinnaveekogumi nimi	Rannamõisa
Pinnaveekogumi kood	1106100_1
Suublaks oleva pinnaveekogumi seisund	
Ohtlike ainete segunemiskiirkonna taotlus	
Ohtlike ainete segunemiskiirkonna projekt	

Heitvee juhtimisel pinnasesse

Pinnase iseloomustus	
Asukoha L-EST97 koordinaadid	
Immutusala pindala ha	
Põhjavee kaugus immutussügavusest (m)	
Põhjaveekihi kaitstus	

Suubla seirepunktid

Seire tüüp	Koordinaadid	Analüüsitava näitaja nimetus	Seire aeg	Seire sagedus

Väljalaskme jrk nr	2.							
Reoveepuhasti nimi								
Reoveepuhasti kood								
Väljalaskme nimi	UUS							
Väljalaskme kood	UUS							
Väljalaskme tüüp	Sademevee väljalask							
Väljalaskme koordinaadid	X: 6534456, Y: 491183							
Suublasse juhtimise liik	Veekogusse juhtimine							
Taotletav vooluhulk m³	Periood	I kvartal	II kvartal	III kvartal	IV kvartal	Aastas	Ööpäevas	Vooluhulga mõõtmise viis
	2023	18 250	18 250	18 250	18 250	73 000		Arvestuslik

Saaste- ja ohtliku aine prognoositav sisaldus ära juhitud vee	Periood	Aine nimetus	Aine sisaldus	Ühik	Aine kogus t/kv	Aine kogus t/a
	2023	Biokeemiline hapnikutarve (BHT7)	15	mg/l		
	2023	Heljum	40	mg/l		
	2023	Üldfosfor (Püld)	1	mg/l		
	2023	Üldlämmastik (Nüld)	45	mg/l		
	2023	Naftasaadused	5	mg/l		

Prognoositav sademevee vooluhulk m³	Periood	I kvartal	II kvartal	III kvartal	IV kvartal	Aastas	Õöpäevas	Vooluhulga mõõtmise viis
Saaste- ja ohtliku aine prognoositav sisaldus sademevees	Periood	Aine nimetus		Aine sisaldus		Ühik	Aine kogus t/kv	

Väljalaskme seirepunkt	Seire tüüp	Koordinaadid	Analüüsitava näitaja nimetus	Seire aeg	Seire sagedus
	Üksikproov	X: 6534456, Y: 491183	hägusus, raud, lämmastikühendid (ammoonium, nitraat, nitrit), permanganaatne hapnikutarve (PHT), elektrijuhtivus ja pH	III kvartal	Üks kord aastas

Suubla

Suubla nimi	Rannamõisa jõgi
Suubla kood	VEE1106100
Pinnaveekogumi nimi	Rannamõisa
Pinnaveekogumi kood	1106100_1
Suublaks oleva pinnaveekogumi seisund	
Ohtlike ainete segunemiskiirguse taotlus	
Ohtlike ainete segunemiskiirguse projekt	

Heitvee juhtimisel pinnasesse

Pinnase iseloomustus	
Asukoha L-EST97 koordinaadid	
Immutusala pindala ha	
Põhjavee kaugus immutussügavusest (m)	
Põhjaveekihi kaitstus	

Suubla seirepunktid

Seire tüüp	Koordinaadid	Analüüsitava näitaja nimetus	Seire aeg	Seire sagedus

4.3.2. Heitvee ja teisi vett saastavate ainete suublasse juhtimine

Vorm ei ole asjakohane.

4.4. Veekogu süvendamine, puhastamine, põhja pinnase ja tahkete ainete paigutamine (sh kaadamine), rajamine laiendamine, likvideerimine ning märgala ja kaldajoonega seotud tegevused.

4.4.1. Veekogu süvendamine, tahkete ainete paigutamine, kaadamine ning vee füüsikalised, keemilised, bioloogilised omadused ja veerežiim

Ei ole asjakohane

4.4.2. Veekogu rajamine, laiendamine, likvideerimine ning märgala ja kaldajoonega seotud tegevused

Ei ole asjakohane

4.4.3. Veekogu kemikaalidega puhastamine

Ei ole asjakohane

4.5. Veekogu paisutamine või hüdroenergia kasutamine

Ei ole asjakohane

4.7. Vesiviljelus

Ei ole asjakohane

4.8. Laeva teenindamine, remontimine või lastimine

Ei ole asjakohane

6. Eriosa - Maapõu

6.1. Maavara kaevandamine

Maardlad

Maardla ja mäeeraldis

Jrk nr	1.
Mäeeraldise liik	uus mäeeraldis
Registrikaardi nr	103
Maardla nimetus	Turvalepa
Maardla osa nimetus	
Maardla põhimaavara	turvas
Mäeeraldise nimetus	Turvalepa turbatootmisala
Mäeeraldisel on teenindusmaa	Jah
Mäeeraldise ruumikuju	Ruumikuju: 3 lahustükki.
Teenindusmaa ruumikuju	Ruumikuju: 1 lahustükk.
Mäeeraldise pindala (ha)	52.08
Käitise ehk mäeeraldise teenindusmaa pindala (ha)	54.03
Kaevandatava katendi kogus (tuh m³)	8
Kaevandatava mulla kogus (tuh m³)	0
Kaevandatud maavara kasutamise otstarve	Aiandus-, väetus- ja kütteturvas
Minimaalne tootmismahd aastas	
Keskmine tootmismahd aastas	5

Plokid

Nimetus	Kasutusala	Liik	Varu		
			Kogus	Ühik	Kuupäev
1 plokk	0202 - vähelagunenud turvas	aT - aktiivne tarbevaru	36	tuh t	30.06.2023
2 plokk	0201 - hästilagunenud turvas	aT - aktiivne tarbevaru	124	tuh t	30.06.2023

Tegevusala andmed

Jrk nr	Kasutusala	Maksimaalne aastane tootmismahd		Kaevandatav varu	
		Kogus	Ühik	Kogus	Ühik
1.	0202 - vähelagunenud turvas	5		36	tuh t
2.	0201 - hästilagunenud turvas	5		100	tuh t

Geoloogilised uuringud

Jrk nr	1.
Geoloogilise uuringu loa omaja	Eesti Killustik OÜ
Geoloogilise uuringu loa registreerimise number	L.MU/513114
Geoloogilise uuringu loa kehtivuse aeg	30.07.2023
Geoloogilise uuringu aruande nimetus	Turvalepa turbamaardla Turvalepa uuringuruumi geoloogilise uuringu aruanne (varu seisuga 01.04.2022)
Geoloogiafondi number	9694
Maavaravaru arvele võtmise otsuse number	1-17/23/53
Maavaravaru arvele võtmise otsuse kuupäev	10.01.2023

Kaevandatud maa korrastamine

Kaevandatud maa kasutamise otstarve	Taastuv soo
-------------------------------------	-------------

6.2. Graafilised lisad ja lisadokumendid

Graafilised lisad

Keskkonnaloa mäeeraldise plaan	Lisa 4: Maeeraldise_plaan.pdf
Keskkonnaloa geoloogilised läbilõiked	Lisa 5: Geoloogilised_labiloiked.pdf
Keskkonnaloa korrastatud maa plaan	Lisa 6: Korrastatud_ala_plaan.pdf

Lisadokumendid

Taotluse juurde käiv seletuskiri	Lisa 7: Seletuskiri.pdf
Maavara arvele võtmise dokumendi ära kiri	Lisa 8: MA_korraldus_10.01.2023_nr_53.asice
Üldgeoloogilise uurimistöö aruanne või geoloogilise uuringu aruanne	Lisa 9: 1._Aruande_tekst.pdf
GIS ja CAD failid	Lisa 10: piir_teenindusmaa.dgn Lisa 11: piir_maeeraldis.dgn Lisa 12: isojooned_lamam.dgn Lisa 13: isojooned_maapind.dgn

7. Teave keskkonnamõju hindamise eelhinnangu andmiseks

<p>Tegevuse täpsustus, füüsilised näitajad ning asjakohasel juhul lammutustööde kirjeldus</p>	<p>Taotletava Turvalepa turbatootmisala näol on suuremas osas tegemist kaevandamisega rikutud ja mahajäetud turbaalaga, millest tulenevalt toimub nimetatud alal kaevandamine turba kaevandamise aastamäära väliselt. Käesoleva taotlusega on hõlmatud ka need plokkide 1 ja 2 osad mis ei kattu vana tootmisalaga, et tagada maavaravaru säästlik kasutamine, vältida majanduslikult ebaotstarbekate jääkvaru plokkide teket ning tagada ammendatud ala korrastamistingimuste otstarbekam täitmine. Turvalepa turbatootmisala keskkonnaluba taotletakse 30 aastaks, keskmise aastase kaevandamise mahuga 5 tuh t.</p> <p>Täpsem informatsioon on esitatud taotlusele lisatud seletuskirjas.</p>
<p>Tegevuse asukoha ja eeldatava mõjuala kirjeldus</p>	<p>Taotletava Turvalepa turbatootmisala mäeeraldise ja mäeeraldise teenindusmaa piires ei asu Natura 2000 linnu- ja loodusalasid, looduskaitsealasid, kaitstavaid looduse üksikobjekte ega kultuurimälestisi.</p> <p>Turba kaevandamine väiksemal pindalal kui 150 ha ei ole keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 6 lg 28 kohaselt olulise keskkonnamõjuga tegevus.</p> <p>Täpsem informatsioon on esitatud taotlusele lisatud seletuskirjas.</p>
<p>Tegevusega oluliselt mõjutatavate keskkonnaelementide kirjeldus</p>	<p>Turba tootmisel peamised kaasnevad keskkonnamõjud on seotud kuivenduse vee eesvoolu juhtimisega, veekuivendamisest tingitud mõjudega ja turba tootmisel kasutatavate masinate tekitavate müra ja tootmisega kaasneva tolmu. Taotletaval Turvalepa turbatootmisalal planeeritud kaevandamistegevuse käigus ei teki mõju vibratsiooni, valguse, soojuse, kiirguse ja lõhna osas ning neid käesolevas taotluses ei käsitleta. Kliimamuutustest põhjustatud suurõnnestuste ja katastroofide oht kavandatava tegevuse käigus ei muutu ega suurene.</p> <p>Täpsem informatsioon on esitatud taotlusele lisatud seletuskirjas.</p>
<p>Teave kavandatava tegevusega eeldatavalt kaasneva olulise keskkonnamõju kohta</p>	<p>Turbatootmisalalt ärajuhitavas vees suureneb peamiselt heljumi sisaldus. Lisaks suurenevad vähesel määral lahustunud toitainete (lämmastik, fosfor) ning orgaanilise aine sisaldus. Heljumi, leostunud toitainete ning orgaanilise aine sisaldus suublasse juhitud vees on intensiivsem vahetult pärast kraavide võrgustiku puhastamist, kevadiste suurvete, suviste valingvihmade ning sügiseste vihmade ajal kui pinna äravoolukünnis ületatakse. Suvel infiltreerud suurem osa sadeveest tootmisväljakutel ja vesi eemaldub turba halvast veejuhtivusest tingituna peamiselt aurumisega. Vastavalt OÜ Inseneribüroo STEIGER poolt koostatud eksperthinnangule ei kaasne Turvalepa turbatootmisalalt turba kaevandamisega olulist mõju ümbruskonna põhjaveele ning kaevude seisundile.</p> <p>Täpsem informatsioon on esitatud taotlusele lisatud seletuskirjas.</p>
<p>Kavandatava tegevuse erisused ja meetmed</p>	<p>Vastavalt OÜ Inseneribüroo STEIGER koostatud eksperthinnangule võib turbatootmisala ümbritseva kogujakraavi oluline mõju ulatuda kuni 30 m kaugusele. Veetaseme alanemine on suurim kraavide vahetus läheduses. Veetase hakkab kraavist kaugenedes taastuma, kuni veetaseme alanemise mõju hääbub täielikult.</p> <p>Varasema kogemuse ja tehtud uuringute põhjal tagatakse määрусega kehtestatud päevase müra piirnorm, kui mäeeraldise ja elamu vahele jääb vähemalt 100 m laiune metsariba. Metsariba või mõne muu müra summutava takistuse puudumisel tagatakse normatiivne müratase 250 m kaugusel. Võttes arvesse, et lähim majapidamise asub mäeeraldisest ~700 m kaugusel ning nende vahele jääb vähemalt ca 200 – 300 m laiune metsariba ei ole ka konservatiivsetes tingimustes põhjust eeldada, et turba kaevandamisel taotletaval turbatootmisalal põhjustaks kehtestatud piirnormide ületamist lähimate majapidamiste juures.</p> <p>Täpsem informatsioon on esitatud taotlusele lisatud seletuskirjas.</p>

8. Taotluse lisad

Nimetus	Manus
Keskkonnaloa taotlus	Lisa 14: Taotlus__Turvalepa_turbatootmisala_.asice
Põllumajandus- ja Toiduameti koostöölustus	Lisa 15: teenus_2328436.asice